

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De ordine dicendorum, de dono Timoris. Et de descriptionibus eiusdem.
Capvt I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

T O M V S I.

580

fortitudinis dicitur. ¶ Itē notandū quōd inter istas septē gratias prout in Christo fuerūt, tres sunt pertinentes ad diuina, & quatuor ad humana. Ad diuina, donum intellectus quo cognoscitur Dei veritas, & donū sapientię quo gustatur eius suavitatis, & donū timoris quo honoratur Dei sublimitas. Timor enim reverentiz in Christo fuit: reverēdissimè enim se habuit ad Deū homo ille, non æquans se illi secundū humanitatem, sed ei subiectissimum existens. Ad humana verò pertinent alia quatuor dona: humanæ enim dividuntur in ea quæ agenda sunt cōmuniter ab omnibus, & sunt in p̄cepto, & ea quæ pertinēt ad perfectionem salutis. Ad ea quæ communiter agenda sunt ab omnibus, pertinet donum pietatis, cui lumen ministrat donum scientiæ. Pietas enim quasi negotiatrix est & cōmutatrix: ideo necessariū est ei lumen scientiæ quo agnoscatur ea quibus negotiatur. Circa ea quæ pertinent ad perfectionē est donū fortitudinis, cui lumen ministrat donum consilij, hominē seruans à p̄cipitatione in talibus vñ ipsa valde periculosa est. ¶ Item notandum quōd dono timoris sapientia inchoatur. Pro. i. Timor domini, principium sapientie. Dono sapientiæ consummatur, donis verò mediis proficiendo ad consummationē sapientiæ appropinquat. ¶ Item notandum quōd duo dona pertinent ad contemplationem, scilicet donum intellectus, & donū sapientiæ. Dono intellectus contemplatur Deum in creaturis, dono sapientiæ in se. Alia quinque dona pertinent ad actiuam. Timore declinatur malum. Prou. ii. Per timorem domini declinat omnis à malo. Dono pietatis & dono fortitudinis ad lumen scientiæ & consilij sunt bona.

*De dono timoris. PAR S IIII qua habet quatuor capitula.
De ordine dicendorum, de dono Timoris. Et de descriptionibus eiusdem.*

C A P V T I.

C onsequenter agendum est de singulis donis per ordinē. Enī primō de his quæ pertinent ad actiuā. Actiuā enī prior est tempore quā contemplatiua. Oportet enim q̄ homo primo exerceat se in actiuā, quā ascendat ad contemplatiua. Lia prior fuit nata quā Rachel. Gen. 28. Et prius fuit tradēda nuptui. Vnde legitur in eodē q̄ Laban dixit Iacob conquerenti de hoc q̄ Lia c̄ supposita esset pro Rachele: Non est in loco nostro cōsuetudinis, vt minores antē tradamus ad nuptias. Inter dona verò pertinentia ad actiuā prius dicitur de dono timoris, à quo nobis inchoandū est, si volumus proficere. Aug. in sermo. quodam de timore domini. Esaias dona enumerās, à sapientia peruenit ad timore, tanquā de sublimi descendēs ad nos, vt doceret ascēdere illuc.

illuc. Ergo peruenit vnde debemus incipere præficiendo. ¶ De timore verò hoc modo agetur. Primo ponetur eius descriptiones. Secundo, cōmendationes. Tertio tangetur de speciebus timoris. Quarto, de his quæ valere possunt ad incutiendū nobis timorē. ¶ Circa primū notandum quod timor est spiritualis fuga mali ne perdat homo quod amat. Et est sūpta hāc descriptio de Gl. Aug. super Ioā. 10. cap. vbi loquitur de mercenario. Fuga timoris non est fuga ignauia, sed est fuga sapiētia. Iob 28. Ecce timor Domini ipse est sapientia. Fuga timoris fuga est cautæ declinationis. Pro. 14. Sapiens timet & declinat à malo: stultus transilit & confidit. Talis est fuga Parthorum, quæ nō est ignavia, sed bellandi peritia. Fugiendo vincut Parthi: ideo fugientes ab his quibus nota est eorum peritia timentur, sic timor dum timet timetur, secundum illud Philosophi: Qui timet Deum, omnia timet eum: qui verò non timer Deum, timer omnia. Vnde Cain perpetrato homicidio fratris, caput tremulum habuit, & ait: Omnis qui inuenierit me, occidet me. Ge. 4. Nō est turpis fuga, iacula cauere vel protegendo, vel abscondendo se, vel simulata fuga, hostes ab viris longe abstrahere, sicut legitur fecisse populus Domini, Ios. 7. Item dicit Aug. lib. 14. de Cīvitate, quod timor est amor fugiens quod ei aduersatur. Item timor est affectio futuri mali, secundum Damasce. timor est expectatio mali. dicit enim, Expectatum malum timorem cōstituit, præsens vero Tristitiam.

De commendatione Timoris.

C A P. I I.

Ad commendationē Timoris diuini, Primū valere possunt admonitiones quas scriptura sacra facit ad timendum Deum. Leuit. 30. Time Dominum Deum tuum. Deuter. 6. Dominum Deum tuum timebis. Iosue 10. Timete dominum, & seruite ei corde perfecto. In Psal. Seruite domino in timore. Item: Timere dominum omnes sancti eius. Ecclesi. 2. Fili accedens ad seruitutem Dei, sta in iustitia & timore. Eiusdem 7. In tota anima tua time Deum. Matt. 10. Timete eum qui potest & corpus, & animam mittere in gehennam ignis. Secundo promissiones quas scriptura facit timentibus Deum. Tob. 4. Multa bona habebimus si timuerimus Deum, & recesserimus à peccato & fecerimus bene. Ecclesi. 1. Timenti Deum bene erit in extremis, & in diebus desunctionis suæ benedicetur. In codem. Timenti dominum bene erit, & in diebus consolationis suæ benedicetur. Tertiò, quod scripture sacra adeo beatificat timētes Deū. Prou. 28. Beatus homo qui semper est pauidus: qui verò mentis est duræ, corruet in malum. Eccles. 15. Beatus cui donatū est habere

O 3